

sygn. akt III.K.159/18

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku III Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Mariusz Kurowski

Protokolant: Magdalena Maciejewska

w obecności prokuratora: Jolanty Kordulskiej

po rozpoznaniu dnia 26.02.2019 r. sprawy

M. S., syna T. i B. z d. R., ur. (...) w S.

Skazanego prawomocnymi wyrokami:

I. **Sądu Rejonowego w Sokółce** z dnia 19 maja 2017 r. w sprawie o sygn. akt **II.K.469/16**, zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 16 października 2017 roku w sprawie o sygn. akt VIII.Ka.509/17 za cztery przestępstwa popełnione 9 czerwca 2016 roku:

1. z art. 193 k.k. na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

2. z art. 190 § 1 k.k. na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

z dwóch przestępstw z art. 157 § 2 k.k., gdzie na podstawie art. 157 § 2 k.k. skazano go, zaś na podstawie art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzono mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

gdzie na podstawie art. 91 § 2 kk. w zw. z art. 86 § 1 k.k. wymierzono skazanemu łączną karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności, zasądzone koszty obrońcy z urzędu oraz zwolniono go od ponoszenia kosztów sądowych.

Powyzszą karę pozbawienia wolności skazany rozpoczął odbywać w dniu 11.09.2018 r. z terminem zakończenia w dniu 10.11.2019 r.

II. **Sądu Okręgowego w Białymstoku** z dnia 19 maja 2015 r. w sprawie sygn. akt **III.K.25/15**, zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 6 października 2015 o sygn. akt II.AKa.139/15 za przestępstwo popełnione w okresie od nieustalonego dnia w 2013 roku do dnia 19 listopada 2014 roku z art. 63 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zb. z art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zb. z art. 278 § 5 i 1 k.k., gdzie na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 60 § 2 i § 6 pkt 2 k.k. wymierzono mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę 200 (dwustu) stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki dziennej za równoważną kwocie 30 (trzydziestu) złotych,

na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wykonanie ww. orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono skazanemu na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata,

na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec skazanego obowiązek częściowego naprawienia szkody,

na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzeczono wobec skazanego przypadek dowodów rzeczowych,

na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej grzywny zaliczono skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 19.11.2014 r. do dnia 13.02.2015 r, oraz zwolniono go od ponoszenia kosztów sądowych.

Postanowieniem z dnia 4 września 2018 roku Sąd Okręgowy w Białymstoku ww. karę pozbawienia wolności zarządził do wykonania.

Postanowieniem z dnia 4 grudnia 2018 roku Sąd Okręgowy w Białymstoku na poczet ww. kary pozbawienia wolności zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 19.11.2014 roku do dnia 13.02.2015 roku.

Powyższą karę pozbawienia wolności skazany będzie odbywał w okresie od dnia 10 listopada 2019 r. do dnia 8 maja 2021 r.

I. Na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. łączy opisaną w punkcie I-szym (sygn. akt II.K.469/16) łączną karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności z opisaną w punkcie II-gim (sygn. akt III.K.25/15) karą 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i orzeka wobec skazanego M. S. łączną karę 2 (dwóch) lat i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności.

II. W pozostałym zakresie wyroki opisane w punktach I-szym i II-gim pozostawia do odrębnego wykonania.

III. Na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w punkcie I - szym łącznej kary pozbawienia wolności zalicza skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 19 listopada 2014 roku do dnia 13 lutego 2015 roku ze sprawy III.K.25/15 Sądu Okręgowego w Białymstoku oraz okres odbytej kary pozbawienia wolności ze sprawy II.K.469/16 Sądu Rejonowego w Sokółce.

IV. Zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych.

Mariusz Kurowski

Sygn. akt III.K.159/18

UZASADNIENIE

M. S. został skazany prawomocnymi wyrokami:

III. **Sądu Rejonowego w Sokółce** z dnia 19 maja 2017 r. w sprawie o sygn. akt **II.K.469/16**, zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 16 października 2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII.Ka.509/17 za cztery przestępstwa popełnione w dniu 9 czerwca 2016r:

1) z art. 193 k.k. na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

2) z art. 190 § 1 k.k. na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

3) dwóch przestępstw z art. 157 § 2 k.k., gdzie na podstawie art. 157 § 2 k.k. skazano go, zaś na podstawie art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzono mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

na podstawie art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. wymierzono mu łączną karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności, zasądzono koszty obrońcy z urzędu oraz zwolniono go od ponoszenia kosztów sądowych.

Powyższą karę pozbawienia wolności rozpoczął on odbywać w dniu 11 września 2018 r. z terminem zakończenia wypadającym na dzień 10 listopada 2019 r.

IV. **Sądu Okręgowego w Białymstoku** z dnia 19 maja 2015 r. w sprawie sygn. akt **III.K.25/15**, zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 6 października 2015 r. o sygn. akt II.AKa.139/15 za przestępstwo popełnione w okresie od nieustalonego dnia w 2013 r. do dnia 19 listopada 2014 r. z art. 63 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zb. z art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zb. z art. 278 § 5 i 1 k.k., gdzie na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 60 § 2 i § 6 pkt 2 k.k. wymierzono mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę 200 (dwustu) stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki dziennej za równoważną kwocie 30 (trzydziestu) złotych,

na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wykonanie ww. orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono skazanemu na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata,

na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec skazanego obowiązek częściowego naprawienia szkody,

na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzeczono wobec skazanego przepadek dowodów rzeczowych,

na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej grzywny zaliczono skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 19.11.2014 r. do dnia 13.02.2015 r., oraz zwolniono go od ponoszenia kosztów sądowych.

Postanowieniem z dnia 4 września 2018 r. Sąd Okręgowy w Białymstoku ww. karę pozbawienia wolności zarządził do wykonania. Powyższą karę pozbawienia wolności skazany będzie odbywał w okresie od dnia 10 listopada 2019r. do dnia 8 maja 2021 r.

W dniu 13 listopada 2018 r. do Sądu Okręgowego w Białymstoku wpłynęło pismo Dyrektora Aresztu Śledczego w S. wskazujące potrzebę rozważenia wydania wobec M. S. wyroku łącznego. Dyrektor zaproponował połączenie dwóch kar pozbawienia wolności orzeczonych wyżej wymienionymi wyrokami.

Sąd zważył, co następuje:

Złożony przez Dyrektora Aresztu Śledczego w S. wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać wypada, że w niniejszej sprawie nie ma zastosowania art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.396). Wspomniana norma prawna wskazuje, iż przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu nadanym tą ustawą nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie ustawy, chyba, że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu jej wejścia w życie. Podkreślić zatem należy, że oba wyroki, mocą których orzeczono kary uzasadniające rozważenie objęcie ich węzłem kary łącznej, uprawomocniły się po dniu 1 lipca 2015 r., a więc po dacie wejścia ww. ustawy w życie. Wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku w sprawie o sygn. akt III.K.25/15 uprawomocnił się w dniu 6 października 2015 r. (tj. w dniu wydania przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyroku w sprawie o sygn. akt II AKa 139/15). Z kolei wyrok Sądu Rejonowego w Sokółce w sprawie o sygn. akt. II.K.469/16 został wydany w dniu 19 maja 2017 r. Nie mniej istotnym jest, iż skazanie to dotyczyło przestępstwa popełnionego w dniu 16 października 2017 r., a zatem po 1 lipca 2015 r. Okoliczność ta uzasadniła twierdzenie, iż w niniejszej sprawie nie ma zastosowania norma wskazana w art. 4 § 1 k.k. i należy stosować przepisy rozdziału IX kodeksu karnego obowiązujące po dniu 1 lipca 2015 r.

Zgodnie z dyspozycją art. 85 § 1 k.k. jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, należy orzec karę łączną. Treść § 2 cyt. artykułu ujawnia, że podstawę kary łącznej stanowią mogą tylko wymierzone i podlegające wykonaniu w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w § 1. Nadmienić zatem jedynie należy, że jedna z orzeczonych kar pozbawienia wolności jest obecnie wykonywana, zaś druga będzie wprowadzona do wykonania po wykonaniu wyżej

wymienionej. Okoliczność ta powoduje, że w niniejszym wypadku zachodzi możliwość wymierzenia kary łącznej, skoro w przedmiotowych wyrokach wymierzono tego samego rodzaju kary - pozbawienia wolności.

Do powyższego należy dodać, iż jak już wyżej wskazano początkowo kara 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczona przez Sąd Okręgowy w Białymstoku była karą, której wykonanie warunkowo zawieszono wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku. Jednakże prawomocnym postanowieniem z dnia 4 września 2018 r. karę tę zarządzono do wykonania. To z kolei spowodowało, że początkowo zaliczony na poczet orzeczonej tym wyrokiem grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności prawomocnym postanowieniem z dnia 4 grudnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Białymstoku zaliczył na poczet ww. zarządzonej do wykonania kary pozbawienia wolności

Przechodząc do wymiaru łącznej kary pozbawienia wolności, jaka mogła być orzeczona niniejszym wyrokiem łącznym należy stwierdzić, iż granice te wyznacza treść art. 86 § 1 k.k. Możliwym zatem było orzeczenie kary łącznej w wymiarze nie niższym niż najsurowsza orzeczona kara (granica dolna), ale nie wyższym niż suma ww. kary i kary łącznej orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Sokółce (granica górna). Sąd zaś może zastosować różne metody jej kształtowania. Pierwszą z nich jest oparcie się na zasadzie kumulacji, a zatem prostym dodaniu wysokości orzeczonych kar (kar łącznych) i orzeczenie kary łącznej stanowiącą ich sumę. Ten sposób wymierzania kary łącznej winien być stosowany jedynie do sprawców, co do których nie ma żadnej pozytywnej prognozy, są całkowicie zdeprawowani i brak jest podstaw do stosowania instytucji ułatwiających im zakończenie kary. Druga - metoda absorpcji, polega na wymierzeniu kary w najniższym możliwym rozmiarze, tj. pochłonięcia kary niższej przez najsurowszą. Niewątpliwie ten rodzaj łączenia kar można stosować do najlepiej ocenianych sprawców, których przebieg resocjalizacji jest dalece zaawansowany.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że treść art. 85a k.k. wskazuje, iż podstawowymi dyrektywami wymiaru kary łącznej są ww. zasady prewencji (ogólnej i szczególnej). Jednakże poprzedzenie ww. wskazania zwrotem "przede wszystkim" ujawnia, że także opisane w art. 53 k.k. i następnym pozostałe zasady wymiaru kary mają pomocniczo zastosowanie do określania jej wysokości. Zatem przy ustalaniu wysokości kary łącznej znaczenie mają również elementy składające się na związek przedmiotowy i podmiotowy zbiegających się realnie przestępstw. Im związek ten jest ściślejszy, tym bardziej przeważa absorbowanie poszczególnych kar, im luźniejszy - ich kumulacja. Należy zwrócić uwagę, że związek przedmiotowy zbiegających się realnie przestępstw ocenia się według tożsamości lub podobieństwa dóbr naruszonych poszczególnymi przestępstwami oraz na podstawie zwartości czasowej i miejscowej ich popełnienia. Związek podmiotowy rozumie się jako podobieństwo rodzaju winy i zamiarów (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 14 marca 2007 r. o sygn. akt II AKa 44/07, KZS 2007/4/27).

Dlatego wskazać należy, iż zasada absorpcji przy wymierzaniu kary łącznej może być zastosowana wówczas, gdy pomiędzy poszczególnymi przestępstwami zachodzi bliski związek przedmiotowy i podmiotowy, a przesłanka prognostyczna pozwala na stwierdzenie, że kara łączna w wysokości najwyższej z wymierzonych kar jednostkowych jest wystarczającą oceną zachowania się sprawcy W doktrynie i orzecznictwie podkreśla się, że oparcie wymiaru kary łącznej na dwóch ostatnich zasadach traktować należy jako rozwiązanie skrajne, stosowane wyjątkowo. Natomiast priorytetową zasadą wymiaru kary łącznej powinna być zasada asperacji (tak: A. Marek: Komentarz, Kodeks karny, Warszawa 2004 rok s. 293; wyrok SN z 2 grudnia 1975 roku Rw 628/75, OSNKW 1976/2/33, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 listopada 2003 roku, II AKa 339/03). Analiza wszystkich okoliczności ujawnia brak podstaw do zastosowania wobec M. S. nie tylko zasady kumulacji, ale również zasady absorpcji.

Jak wyżej wskazano orzekając karę łączną, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Dlatego określając wysokość kary łącznej sąd nie brał pod uwagę okoliczności przyjętych za podstawę wymiaru kar za popełnione przestępstwa - ich stopnia społecznej szkodliwości, czy ówczesnego stopnia winy skazanego. Podobnie też nie brał pod uwagę okoliczności, które legły u podstaw wymierzenia przez Sąd Rejonowy w Sokółce kary łącznej w danym rozmiarze. Okoliczności te zostały już wzięte pod uwagę w obu ww. wyrokach jednostkowych, których kara łączna i kara jednostkowa obecnie zostały objęte węzłem niniejszej kary łącznej.

Najistotniejszym dowodem wpływającym na wymiar kary łącznej jest opinia o procesie resocjalizacji M. S. (k. 44). Jej treść ukazuje, że ów proces należy określić, iż znajduje się na początkowym etapie. Wynika z niej bowiem, że przed osadzeniem głównym źródłem utrzymania rodziny skazanego była praca jego konkubiny oraz pieniądze uzyskane z pomocy społecznej. Skazany zaś zarabiał wyłącznie mając się dorywczych prac co wskazuje na nieustabilizowany tryb życia. Natomiast po osadzeniu zachowanie M. S. zostało określone wyłącznie jako właściwe. Nie był on karany dyscyplinarnie, podobnie też nie był regulaminowo nagradzany. Stopień samodyscypliny i dyscypliny określony został wyłącznie jako poprawny. Jakkolwiek nie odnotowano żadnych negatywnych przejawów w relacjach ze współosadzonymi to skazany układa je na zasadzie uczestnictwa w podkulturze więziennej. Karę pozbawienia wolności odbywa w systemie zwykłym. M. S. nie był zatrudniony na terenie zakładu karnego i nigdy o pracę się nie starał. Jedynym bardziej pozytywnym elementem wskazanym w treści tego dokumentu są krytyczne wypowiedzi skazanego się o dokonanych przestępstwach. Oceniając natomiast ww. pozostałe dyrektywy wymiaru łącznej kary wskazać należy na dość odległy związek czasowy przestępstw, za które wymierzono podlegające łączeniu kary. Przestępstwa, za który M. S. został skazany wyrokiem Sądu Okręgowego w Białymstoku dopuścił się on w okresie od 2013 r. do dnia 19 listopada 2014 r. Natomiast przestępstw, za które Sąd Rejonowy w Sokółce skazał go wyrokiem w sprawie o sygn. akt II.K.469/16, dopuścił się w dniu 9 czerwca 2016 r. Zatem odstęp czasowy między nimi wynosi blisko 2 lata. Nadto czyny, za które skazano M. S. ww. orzeczeniami atakowały różne dobra chronione prawem skoro w jednym wypadku było to popełnione z chęcią osiągnięcia korzyści majątkowej przestępstwo z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, która chroni zdrowie publiczne, zaś w drugim naruszonym dobrem był mir domowy i zdrowie człowieka. Należy więc w tym miejscu wskazać że już tylko te okoliczności wskazują, iż niemożliwym było skorzystanie z najbardziej korzystnej zasady łączenia kar.

W tej sytuacji swoje rozstrzygnięcie o wymierzeniu kary łącznej w wysokości 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności Sąd oparł na zasadzie mieszanej. Należy wziąć pod uwagę fakt, że możliwym było wymierzenie kary łącznej w przedziale od 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności do 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Zastosowana metoda wymiaru kary łącznej pozwala uniknąć konsekwencji w postaci kumulacji dolegliwości wynikającej z orzeczonych kar jednostkowych, a tym samym naruszenia zasady racjonalności wymiaru kary i zasady humanitaryzmu stosowania kar i środków karnych, do czego prowadzi oparcie wymiaru kary łącznej na dyrektywie kumulacji. Z drugiej strony pozwala on również uniknąć nieuzasadnionego premiowania sprawcy popełniającego wiele przestępstw, do czego prowadzi zasada absorpcji oznaczająca w istocie wymiar kary za jedno z pozostających w zbiegu przestępstw oraz praktyczną bezkarność w zakresie pozostałych.

Do powyższego należy dodać, iż podstawą ww. kary łącznej jest norma art. 85 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. Wskazać należy, iż Sąd połączył węzłem kary łącznej karę jednostkową z karą łączną. Nie łączył zatem kary wymierzonej za ciąg przestępstw, przez co nie ma zastosowania w niniejszym stanie faktycznym dyspozycja art. 91 § 2 k.k.

Na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w punkcie I - szym sentencji łącznej kary pozbawienia wolności Sąd zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 19 listopada 2014 r. do dnia 13 lutego 2015 r. ze sprawy III.K.25/15 Sądu Okręgowego w Białymstoku oraz okres odbytej kary pozbawienia wolności ze sprawy II.K.469/16 Sądu Rejonowego w Sokółce

W oparciu o art. 624 § 1 k.p.k., z uwagi na złą sytuację majątkową skazanego, zwolnił go od ponoszenia pozostałych kosztów sądowych.

Mariusz Kurowski